

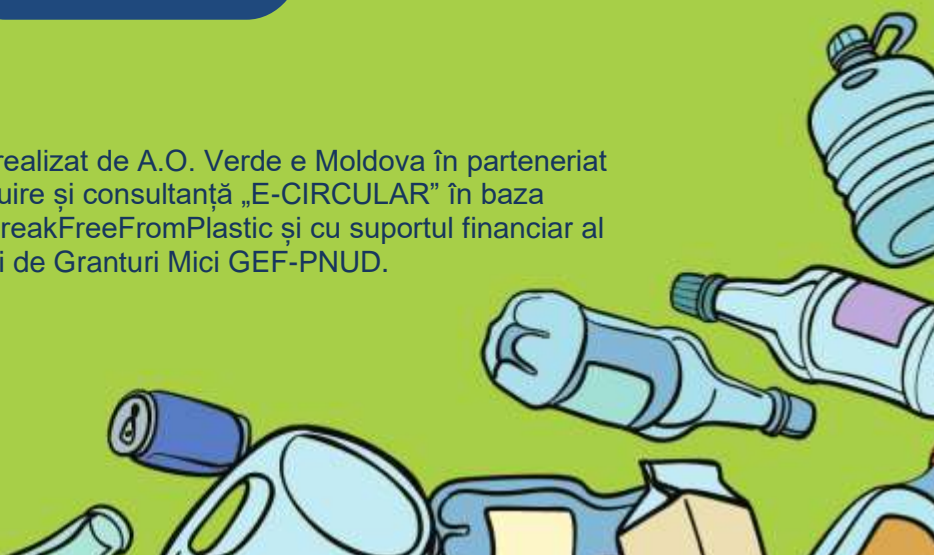
GHID METODOLOGIC PENTRU PROFESORI

Categoria de vârstă

5-7 ANI

MODULUL 3

Acest material didactic este realizat de A.O. Verde e Moldova în parteneriat cu A.O. Centrul de instruire și consultanță „E-CIRCULAR” în baza materialelor elaborate de #BreakFreeFromPlastic și cu suportul financiar al Programului de Granturi Mici GEF-PNUD.

MODULUL 3

Reduceți deșeurile de plastic

Prezentare generală

În acest modul, elevii vor clasifica deșeurile pe care le produc în mod obișnuit acasă și în școală. Ei vor practica separarea deșeurilor și vor învăța despre modalități simple de a evita deșeurile, în primul rând, cum a nu irosi alimente.

Temă:	Managementul deșeurilor și zero deșeurii
Categoria de vârstă:	5 - 7 ani
Interval de timp propus:	2 ore

Ideea generală:

În baza cunoștințelor dobândite elevii vor putea să își formeze obiceiuri obișnuite dat sustenabile cu cât mai redusă dependența de materialele plastice de unică folosință și de alte produse, care sunt atractive, dar care sunt aruncate după prima utilizare.

Competențe

Componente ale educației pentru mediu

La sfârșitul acestui modul, elevii vor reuși:

- Să fie conștienți de faptul că pot refuza sau reduce utilizarea plasticului.
- Să identifice tipurile de deșeurii din consumabilele de zi cu zi.
- Să își exprime dorința de a refuza, reduce și reutiliza.
- Să identifice și deosebească articolele reutilizabile de cele nereutilizabile, reciclabile și nereciclabile.
- Să participe la reducerea deșeurilor din plastic și la colectarea separată a deșeurilor acasă și la școală.

Integrarea științifică

La sfârșitul acestui modul, vor fi capabili să integreze abilitățile și cunoștințele științifice prin:

- clasificarea obiectelor, și
- explicarea managementului sustenabil al deșeurilor.

Implicare și provocare

10 minute

Joacă un scurt joc de ghicit sau șarade pentru a le permite elevilor să înțeleagă conceptul de obicei.

Ce fac?

Materiale

Bucăți mici de hârtie pe care sunt înscrise exemple de acțiuni pregătite de profesor și care descriu acțiunile pe care elevii le fac în mod normal acasă. Câteva exemple mai jos:

- Spălatul pe dinți
- Spălarea mâinilor
- A rosti o rugăciune
- Gesturi de respect față de bătrâni

Instrucțiuni

Cereți voluntarilor să deseneze o bucată de hârtie și să reprezinte acțiunea. Permiteți elevilor să ghicească pentru o anumită perioadă (de exemplu, 2 minute pentru fiecare cuvânt de acțiune).

Pentru profesor

La sfârșitul jocului de ghicit, profesorul ar trebui să facă următoarele:

1. Cereți elevilor să confirme dacă acțiunile pe care le-au ghicit sunt cele pe care le fac în mod regulat. De exemplu, profesorul poate întreba: „Tu...
...te speli pe dinți în fiecare zi?”
...îți speli mâinile înainte de a mânca?”
2. Întrebați elevii dacă trebuie să li se reamintească de către părinții lor sau de orice adult din acasă acele activități pe care le-au confirmat de fiecare dată.
3. Cereți elevilor alte exemple de activități/sarcini pe care le fac în mod normal fără ca părinții lor sau vreun adult de acasă să le reamintească.

Pentru elev

La sfârșitul activității, elevii vor avea ocazia să-și amintească practicile pe care le fac din obișnuință.

La sfârșitul activității, sintetizați jocul de ghicit explicând elevilor că obiceiul este cuvântul pe care îl pot folosi pentru a descrie lucrurile pe care le fac de obicei automat.

Obiceiurile sunt comportamente învățate. Obiceiurile din exemple au fost predate mai întâi de părinții lor și sau de orice bătrân de acasă. După ce au făcut-o de mai multe ori, s-ar putea obișnui și o pot face fără memento-uri (fără a reaminti).

Explorează

20 minute

Explicați elevilor că, similar cu obiceiurile de zi cu zi și discutate mai sus, există activități pe care ne-am obișnuiți să le facem fără să ne dăm seama că acestea pot fi periculoase pentru sănătatea noastră sau pentru mediu și că există opțiuni alternative mai potrivite. În următoarea activitate, elevii vor explora acțiunile pe care le vor întreprinde într-o anumită situație.

Joc de simulare

Copiii sunt obișnuiți cu jocurile de rol pe cont propriu. În această activitate, profesorul va oferi un scenariu și va atribui un rol elevului. Cereți elevilor să se imagineze într-un restaurant sau într-o cantină pentru a comanda mâncare. Meniul constă doar din banane, pungi de chipsuri, apă rece într-un ulcior și sucuri îmbuteliate. Profesorul va fi chelnerul. Elevii pot comanda doar o mâncare și o băutură. Sarcina lor este să decidă ce să comande.

La sfârșitul activității, cereți elevilor să spună ce deșeurii ar fi produs după ce ar fi consumat mâncarea și băutura aleasă. Ca finalitate vor fi discutate și opțiunile de a reduce cantitatea de deșeurii generată prin alegeri corecte.

MENIU	
Mâncare	Băuturi
 Banane	 Sifon
 Cipsuri	 Pahar cu apă

Explică

15 minute

La finalul acestei discuții, elevii vor putea exercita clasificarea obiectelor în funcție de nevoile lor și de materialele pe care aleg să le folosească. Puteți explica următoarele concepte cheie din temă:

- Deșeurile sunt orice lucru pe care îl aruncăm și, de obicei, îl considerăm inutil. Când mănânci o banană, coaja este considerată deșeu. În lumea naturală, coaja de banană este hrană pentru alte organisme și face solul mai bogat. Când mănânci bomboane, ambalajul este considerat deșeu. Plasticul este făcut de om și este un material care nu poate fi folosit de alte organisme.
- Deșeurile de plastic se adună și devin un pericol pentru solul, apa și chiar aerul nostru. Este nevoie ca familiile noastre și noi să dezvoltăm obiceiuri corecte pentru a:
  - Refuzați** să procurați lucruri/produse care sunt fabricate din sau ambalate în plastic de unică folosință.
  - Reduceți** utilizarea articolelor care sunt fabricate din sau conțin plastic de unică folosință.
  - Reutilizați** plasticul pe care nu ați reușit să-l evitați.
- Dacă este inevitabil și vor fi generate deșeurii, separați deșeurile de plastic de restul deșeurilor, în special de cele alimentare. Colectarea separată a deșeurilor este o altă

practică care poate fi făcută acasă, la școală și de întreaga comunitate.

i	<p>Sfat!</p> <p>Dacă în localitatea dvs. există un program sau un centru de reciclare, puteți întreba din timp despre tipurile de plastic pe care le colectează. Dacă nu există, atunci discutați asta ca pe o altă problemă cu care ne confruntăm zi de zi și care demonstrează cât de important este să refuzăm, să reducem și să reutilizăm.</p>
----------	--

Elaborați

30 minute

La sfârșitul activității, elevilor li se va permite să exerseze și să vadă legătura dintre deșeurile practice de reducere și reutilizare. Ei vor realiza, de asemenea, că există acțiuni pe care le pot întreprinde pentru a nu genera deșeurile de plastic.

Refuză, reduce și reutilizează

Elevii vor exersa opțiunea de a refuza, reduce și reutiliza pentru fiecare scenariu.

1. Profesorul va prezenta diferite situații pe care, cel mai probabil, elevii le-au trăit acasă sau la școală și care pot genera posibile deșeurile.
2. Întrebați-i ce ar trebui să facă în acea situație: refuză, reduce sau reutilizează.
3. Oferă-le șansa de a-și explica alegerea.

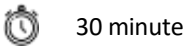
Exemple de situații, acțiuni și explicații sunt furnizate mai jos.

Situație	Acțiune	Explicație
În fiecare zi când pleci la școală ai nevoie să consumi lichide, iar mama ta te-a întrebat dacă ai vrea bani să cumperi suc de la cantină. Știi că poți avea apă potabilă gratuită oferită de școală. Cum ar trebui să procedezi în acest caz?	Refuză	Puteți doar să vă aduceți sticla cu apă și să o reumpleți dacă este necesar.
Fratele tău a primit un set Lego cadou de ziua lui și vrei și tu unul. Ce ar trebui să faci?	Reduce	Puteți împărți jucării și vă puteți juca împreună.
Mama ta a cumpărat mâncare într-o cutie de plastic. Apoi ai terminat mâncarea din ea. Ce ar trebui să faci?	Reutilizează	Puteți spăla și usca cutia. Apoi o puteți folosi pentru a păstra alte lucruri în ea.
Amelia a comandat un pahar de suc într-un restaurant. Chelnerul a întrebat dacă vrea un pai de băut. Ce ar trebui să faci?	Refuză	Amelia poate bea suc fără pai sau poate folosi unul reutilizabil dacă are.
Sandu cumpără fructe din piață. Vânzătorul este gata să pună fructele într-o pungă de plastic. Ce ar trebui să faci?	Refuză	Sandu ar trebui să-și aducă punga reutilizabilă.

i Sfat!

- Poate fi util pentru copiii mai mici să li se reamintească ce înseamnă „refuzați, reduceți și reutilizați” de fiecare dată când este necesar.
- Spuneți-le elevilor că de fiecare dată când refuză și refolosesc, contribuie și la reducerea deșeurilor.
- Folosiți situații pe care elevii le întâlnesc în mod normal la școală sau acasă pentru a face asocieri corecte și a implementa la modul practic cunoștințele acumulate.

Extindeți

Dezvoltarea unui obicei "ZERO deșeuri" în familie

În această activitate, elevii vor desfășura un scurt joc de rol despre cum își vor ajuta familia să dezvolte obiceiuri "ZERO deșeuri" acasă prin aplicarea regulii de Renunțare, Reducere, Reutilizare, etc.

1. Grupați elevii astfel încât să fie în grupuri de 2 - 3 persoane. Spuneți-le elevilor că, dacă au timp suficient, ei pot fi, pe rând, părinți sau copii, în timp ce joacă diferitele scene. Ei pot crea un dialog sau dialoguri prin care să prezinte colegilor cum vor practica obiceiuri de ZERO deșeuri.
2. Profesorul va oferi elevilor situații familiare în care ar putea fi generate deșeuri. Permiteți-le să ia în considerare ce ar trebui făcut pentru a dezvolta obiceiuri de zero deșeuri în familia lor. Ei pot planifica un dialog sau un scenariu înainte de a-l juca în fața clasei.

Mai jos sunt exemple de scenarii pe care elevii le pot folosi pentru a arăta cum vor exersa refuzul, reducerea și reutilizarea.

Scena 1	<i>Roluri:</i> mama și copilul (elevul) Tu și mama ta sunteți într-un magazin. Mama ta te-a văzut uitându-te la o pungă de bomboane. Mama ta te-a întrebat dacă vrei ceva. Reprezintă scena și ceea ce îi vei spune mamei tale.
Scena 2	<i>Roluri:</i> tata și copilul (elevul) Tatăl tău va merge la piață să cumpere fructe și legume proaspete. Știi că trebuie să le reamintești să practice reducerea și reutilizarea. Reprezentați scena și cum le veți reaminti acest lucru părinților.

Rezumarea unor momente importante

- Este nevoie ca familiile noastre și noi să dezvoltăm obiceiuri corecte pentru a reduce consumul de plastic și respectiv cantitățile de deșeuri din plastic generate.
- Pentru a realiza acest obiectiv, putem practica următoarele activități, transformate în obiceiuri:
  - ✓ **Refuzați** să obțineți lucruri care sunt fabricate cu sau conținute în plastic de unică folosință.
  - ✓ **Reduceți** utilizarea articolelor care sunt fabricate cu sau conținute în plastic de unică folosință.
  - ✓ **Reutilizați** plasticul pe care nu ați putut să evitați să îl cumpărați/obțineți.

Evaluați

Evaluați dacă procesul de instruire al elevilor și-a atins obiectivele asumate, folosind lista de verificare de mai jos. Dacă considerați că unele informații nu sunt aplicabile pentru elevii Dvs., atunci nu este necesar să luați în seamă fiecare afirmație.

Elevul:

Exprimă dorința de a refuza, reduce și reutiliza.	1	2	3
Poate identifica produsele care pot fi reduce. Clasifica unele materiale în reutilizabile sau nereutilizabile și reciclabile sau nereciclabile.	1	2	3
Aplică practicile refuză, reduce și reutilizează acasă și la școală.	1	2	3

Puncte cheie:

- 1** N-au fost observate careva indicii privind atingerea competențelor.
- 2** Au fost realizate eforturi necesare pentru atingerea competențelor.
- 3** Au fost atinse competențele necesare.